

Datum: 16 juni 2020

Bijlage: [Voorbeelden problemen bij terugkeer](#)

Hooggeachte mevrouw Ollongren,

De Stichting GOED – Grenzeloos Onder Een Dak is een belangenorganisatie voor Nederlanders in het buitenland.

De Stichting ontvangt met regelmaat verhalen en ervaringen van mensen die in het buitenland wonen en terug willen keren naar Nederland. Echter deze terugkeer blijkt voor een groep mensen, in de huidige situatie, praktisch onmogelijk. Daarnaast krijgen we berichten van Nederlanders die zijn teruggekeerd, maar vervolgens in een zeer moeilijk te doorbreken vicieuze cirkel belanden.

Het probleem begint bij het niet kunnen inschrijven in de BRP door de krapte op de woningmarkt. Een inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) is de toegangspoort naar voorzieningen. Door niet ingeschreven te staan in de BRP kunnen problemen ontstaan met onder andere de volgende voorzieningen: zorgverzekering, woning, werk, sociale voorzieningen, openen van een bankrekening, aanschaffen van een telefoon enzovoorts.

Waarom keert men terug vanuit het buitenland?

Er zijn verschillende redenen voor de wens of noodzaak om terug te keren. Hieronder een aantal voorbeelden:

- Omdat de omstandigheden in het woonland zijn veranderd, denk hierbij aan de wet- en regelgeving (bijvoorbeeld visumwetgeving, gekort worden op AOW), werkgelegenheid of politieke onrust.
- Persoonlijke omstandigheden zoals veranderingen in de geestelijke of lichamelijke gezondheid, een scheiding, overlijden van een dierbare, mantelzorg van ouders, het gemis van (klein)kinderen.

Wie keren terug vanuit het buitenland?

Jaarlijks keren rond de 25.000 mensen Nederlanders terug naar Nederland. Dit zijn gezinnen met of zonder kinderen, jonge mensen maar ook ouderen. Daarnaast is er een niet te vergeten groep Nederlanders die terugkeren met een buitenlandse partner. Laatstgenoemde heeft te maken met nog grotere uitdagingen. Het zijn Nederlanders die voor korte tijd of (zeer) lange tijd in het buitenland hebben gewoond. Mensen met voldoende financiële middelen hebben uiteraard minder problemen. Zij kunnen sneller een huis vinden op de woningmarkt via de vrije sector, particuliere verhuur of kopen een huis.

Zijn er op dit moment oplossingen voor de problemen waar terugkerende Nederlanders tegenaanlopen?

Zonder woning geen inschrijving in de BRP met als gevolg geen toegang tot de hierboven genoemde voorzieningen. Dit kan leiden tot soms schrijnende situaties, waar zelfs gepensioneerden of hele gezinnen bij de daklozenopvang terechtkomen. Er is geen oplossing voor het niet kunnen inschrijven in de BRP, zonder woning. Het bij familie inwonen, een briefadres of vakantiehuisje leveren vaak alleen maar meer problemen op en stimuleren het ongewild belanden in de illegaliteit. De groep terugkerende, van oorsprong zijnde Nederlanders, wordt zelden benoemd en is als het ware onzichtbaar, bij zowel de overheid als de politiek.

Is het probleem bekend?

Wij hebben met interesse uw kamerbrief gelezen betreffende de *Stimuleringsaanpak Flexwonen*. Dit kan ook een oplossing zijn voor terugkerende Nederlanders, echter zijn deze als zodanig niet in de doelgroepen opgenomen. Het probleem is bekend bij de Nationale Ombudsman ([laat zelfredzame adresloze niet verder afglijden](#)), ook zij ontvangen net als de Stichting GOED veel klachten. Ook is het probleem bekend bij de RVS - Raad van Volksgezondheid en Samenleving. De RVS wil de routes naar dakloosheid verbreken, een van de genoemde routes zijn remigranten. Dit is te lezen in het advies [Herstel begint met een huis](#).

Adviezen en mogelijke oplossingen

Wij kunnen ons zeer goed vinden in het advies van de Nationale Ombudsman; de overheid dient ervoor te zorgen dat burgers zich, ook zonder woning, kunnen inschrijven in de BRP. Stuur geen mensen weg en werk oplossingsgericht, samen met andere gemeenten.

De RVS geeft het volgende advies;

*Nederlanders die terugkeren uit het buitenland zouden zich moeten kunnen melden bij een **digitaal meldpunt remigratie**. Via dat meldpunt kunnen ze een afspraak maken in diversen gemeenten die landelijk aangewezen worden om hierop expertise te ontwikkelen. Er volgt een gesprek, waarbij kritisch gekeken wordt naar de mogelijkheden voor wonen, werken en inkomen. Daarbij is nadrukkelijk ook aan de orde wat iemand daaraan zelf zou moeten kunnen bijdragen, zowel financieel als praktisch. Op grond daarvan wordt 1) gekeken waar iemand het beste kan gaan wonen met oog op arbeidsmogelijkheden en 2) hoe op die plek een passende (eventueel tijdelijke) woning gevonden kan worden. De gemeente waar het gesprek gevoerd wordt vervult een regiofunctie en is goed op de hoogte van de woning- en arbeidsmarkt in de desbetreffende regio. Een intake betekent nog geen regiobinding, maar zorgt er wel voor dat remigranten niet van het kastje naar de muur worden gestuurd, en dat eventuele hulpvragen in beeld zijn.*

Beide adviezen pakken de problematiek gedegen aan. Inschrijving in de BRP is essentieel wanneer je weer voet op Nederlandse bodem zet en een digitaal meldpunt remigratie maakt de groep niet alleen zichtbaar, maar zal ook de steun bieden die noodzakelijk is.

Vervolgens zouden terugkerende Nederlanders als doelgroep opgenomen moeten worden voor Flexwonen projecten.

Wat wil de Stichting GOED?

Wij willen graag weten wat u van de adviezen van de Nationale Ombudsman en de RVS vindt. Wordt de mate van uitvoerbaarheid van deze adviezen besproken en onderzocht?

Nederlanders die terugkeren, horen ondersteuning te krijgen wanneer zij dreigen af te glijden naar dakloosheid of de illegaliteit. Terugkeer zou moeten beginnen met het kunnen inschrijven in de BRP, ook zonder woonadres.

Bewustwording bij zowel gemeenten als instanties, dat zeker niet alle terugkerende Nederlanders zelfredzaam zijn, is noodzakelijk. Een deel van deze teruggekeerde Nederlanders zijn namelijk net zo hulpbehoevend als andere 'dakloze' Nederlanders, zij hebben begeleiding nodig en moeten toegang kunnen krijgen tot dezelfde instanties en voorzieningen.

Het mag toch niet zo zijn dat Nederlanders niet kunnen terugkeren naar hun geboorteland omdat zij tegen een opgetrokken muur aanlopen, die niet te doorbreken is.

Als Stichting kunnen wij hierbij een ondersteunende rol spelen, door het verspreiden van informatie binnen ons netwerk, input en feedback te geven over de knelpunten waar de terugkeerders tegenaan lopen enzovoorts.

Kortom, wij vragen aandacht voor deze vaak onbelichte grote groep Nederlandse staatsburgers en een reactie uwerzijds.

In afwachting van uw antwoord, verblijven wij,

Antonietta Sgherzi

Bestuurders Stichting GOED

Stichting Grenzeloos Onder Een Dak

contact@stichtinggoed.nl

www.stichtinggoed.nl